

Kliinikumi Leht

SISELEHT nr 130 | aprilli-eri 2011

www.kliinikum.ee/leht

 Tartu Ülikooli Kliinikum

Sooline võrdõiguslikkus laieneb ka haiglasse

Kuna Eesti ühiskonnas on üheks põletavamaks probleemiks sooline ebavõrdus, otsustas SA Tartu Ülikooli Kliinikum näidata eeskujuga kaotada elektroonilises haigusloos ehk e-HL-is isikukoodide esimese numbriga kuvamise. Muudatuse eesmärk on välistada patsientide valimine nende soo järgi.

Kui mõnel erialal ei ole ka seni sooliste eelistuste tegemine probleemiks, siis näiteks günekoloogias ja androloogias on diskrimineerimine ilmne. Esialgu oli vähem radikaalse meetmena kaalumisel ka lihtsalt sookvootide kehtestamine vastuvõetavatele patsientidele, kuid see jätab siiski võimaluse soo tuvastamiseks ning tekitab seeläbi riski erialadevaheliseks kvootide müümiseks, nagu seda juba on juhtunud riikidevahelise aastekvootidega.

Samuti tekis lõputu vaidlus õiglase kvoodisuhte üle. Juba looduse poolt ei sünni ju mehi ja naisi võrdse hulgal*. Kriitikute sõnul aga ei pruugi isikukoodide kuva muutmise meede olla piisav, sest vähemalt esialgu jäävad eHL-is nähtavaks eesnimed.

Reaalselt võib probleem siiski kerkida vaid vanema generatsiooniga. Noortega sellist probleemi ilmselt ei teki, sest sageli ei võimalda nimi enam eristada ei sugu ega rahvust.

Loodetavasti tulevad algatusega kaasa ka teised haiglad ning seeläbi õnnestub ühiskonnale saata selge sõnum soovida Eesti võimalikkusest.

Edaspidi on kaalumisel veel lõpetada patsientide lahterdamine ja erinevate osakondade

Foto: Pille-Riin Pregel

vaheline solgutamine ka vanuse ja diagnooside järgi. Selline uuenduslikkus aga nõuaks laiapõhjalisi arutelusid ja ühiskondlikku valmisolekut.

**toimetuse vabandused: loodetavasti jääb seekordne inimeste lahterdamine nende soo järgi Kliinikumi Lehe ajaloos viimaseks*

TUULE LIPP

UUDIS

IT täiendas e-HL-i funktsionaalsust

Seoses Facebooki üha suureneva populaarsusega täiendati Ödede Liidu palvel rakenduse e-HL-i funktsionaalsust.

Alates 1. aprillist on kõigil eHL-i kasutajatel võimalik määrata patsient oma lemmikuteks ning märkida nupule vajutusega, kas talle meeldib või ei meeldi selle patsiendi haiguslugu. Samuti saab päevikukannetele kommentaare lisada.

Rakendus e-HL pakub lemmikute nimekirja alusel automaatselt välja need patsiendid, kes veel lemmikuteks märgitud ei ole, aga on seotud kas sugulussidemete või töökohta kaudu juba lemmikute märgitud patsientidega.

Suur loterii! Kindlusta endale meeldiv töökeskond!

Casa nova II projektimeeskond analüüsib uue juurdeehituse mahtu. Täna on maha peetud terve rida koosolekuid, millel aruteluks erinevate osakondade ja kabinetide paigutamine uues uues majas ehk Casa nova II-s.

Aja kokkuhoidmiseks otsustas juhatus jätta ära edaspidised planeerimise – alased koosolekud. Osakondade ja kabinetide asukoha otsustab suur loterii, kus loosiratast veeretab Toomas Kivastik. Osaleda võivad ka need, kes pole rahul oma senise kabinetiga!

Osavõtusoovist palume teatada Toomas Kivastikule.

KLIINIKUMI LEHT

UUS TÖÖTAJA

Ester Vatsk

Käesoleva aasta 1. veebruaril asus neuroloogia osakonna vanemõe ametikohale Ester Vatsk.

Olen töötanud mitmetes haiglates - Võru Haiglas ja ka kunagises Tõrva haiglas. 2001. aastal kolisime perega Tartusse ja mina tulin siis kliinikumi lastekliinikusse. Närvikliinikus töötan alates aastast 2006.

Ene Oldi pakkumine mulle kevadel teda ajutiselt asendada tuli mulle ootamatu ja huvitava väljakutsena. Võtsin pakkumise vastu, sest tol hetkel teadsin, et see on lühiajaline asendamine. Aasta alul kuulutati välja konkurss vanemõe ametikohale täitmiseks, millel ma kandideerisin ning võitsin.

Mulle meeldib mu töö ja siinne meeskond! Neuroloogilised patsiendid ja nende omaksed nõuavad rahulikku, kannatlikku ja mõistvat suhtumist ning meie kollektiiv on need oskused kenasti omandanud. On hea meel, et siin praktiliselt olnud noored tahavad kooli lõpetamise järel meie osakonda tööle tulla.

Ester oskab kuulata, mõista ja aidata

Ester Vatsk on hea erialase ettevalmistuse ja haridusega õde, kellel on ka neuroloogia osakonnas töötamise kogemus. Talle on tuttav neuroloogia osakonna võlu ja valu.

Mind isiklikult võlub Estri empaatiavõime. Tal on oskus kuulata inimesi, mõista neid ja aidata. Ta on hooliv, aga talle nii omasel rahulikul viisil ka nõudlik. Lühikese ajaga on Ester võitnud kolleegide lugupidamise ja usalduse. Soovin, et need inimlikud omadused säiliks ka uuel ametipostil.

Estrile palju jõudu ja vastupidavust ning meeldivat koostööd!

Kolleegide nimel
SIIRI-MERIKE LÜÜS,
neuroloogiaosakonna juhataja.

Vastlapäeva heietus

Võiks alustada sellest, et lapsed kinkisid isale juubeliks T-särgi. Särgil oli pilt mullusest Kliinikumi Lehe aprillinumbri ja juurde lisatud tekst: „Ole oma laste vastu hea, nemad valivad sulle vanadekodu“.

Täenduslik sõnum, mida võiks laiendada ka kliinikumile kui tööandjale - olge töötajate vastu head, nemad Ja tõepoolest, Egiptuse mäss on nakanud kogu Põhja-Aafrika ning pea see nakkus ei või Tartussegi jõuda. Meilgi on õhus pinget, sest töörahvas on pikkadest masuaastaist ja palgalangustest kurnatud. Pingutatud püksirihma pandlanõel on juba kolmandas lisaaugus, aga palk ei taha ikka veel tõusta. Seevastu tõusevad mühinal hinnad. Hinnatõusu jälgi-

miseks ei pea bensiinijaama minema, piisab, kui einestada Maarjamõisa polikliinikus DuNordi sööklas. Võin väita, et seal EURO TÕEPOOLEST EI TÕSTNUD HINDA ... esimesel kahel kuul. Aga juba märtsis lisandus päevaprae märkamatult 9 eurosentit ehk 4%. Vastuseks „kapitalistlike hüdrade“ lakkamatule hinnatõusurallile võtavad paljud kliinikumi töötajad lõunatoidu kodust kaasa ... Aga küllap vist olen laskunud liialt sotsiaaldemokraatlikesse

heietustesse. Parempoolsena peaksin ütleva, et kui kapitalist ei saa oma kasuminormi täis, siis paneb ta söökla päris kinni ja läheb muud äri ajama. Sestap tuleb meil maksta küsitud hinda selle nimel, et tööol sooja suppi süüa.

Aga räägiks vahelduseks ka meditsiinist. Hiljuti loodi kliinikumis ravikvaliteedi nõukogu. Tõsi ta on, et me ei taha oma ravivigu tunnustada ja kuuldes sõna „ravikvaliteet“ haarab nii mõnelgi käsi kaabuuri järele. Kliinikumi elektroonilises haigusloos on olemas andmeväli „Operatsioonitüübid“. 2010.aastal tehti sellele väljale 5 (loe: viis) sissekannet! Nendest kaks konstateerisid patsiendi surma operatsioonilaua. Küllap siis haigus ei olnud eluga kokkusobiv. Aga miks rohkem sissekandeid ei tehtud? Kas tõesti valitseb meil ikka veel okupatsiooniaegne hirm: „Kui mõtled, ära ütle. Kui ütled, ära kirjuta. Kui kirjutad, ära alla kirjuta!“. Tundub, et tänasel päeval on hirm küüditamise ees asendunud meedikute hirmuga Võlaõigusseaduse ees. Kolleegid, ärge kartke! Võin juhatause nimel kinnitada, et kliinikum teid kohtukullil ees hätta ei jäta. Küllap jätkub raha nii heade advokaatide kui ka võimalike kahjuhüvitiste jaoks. Aga selle eelduseks on, et me oma vigu tunnustame ja need ka haiguslukku dokumenteerime.

Selle mõttekäigu läbi saamegi ringiga loo algusesse tagasi ja moraliseerigem siis ühiselt: „Kui kliinikum on töötajate vastu hea, siis on nemad head patsientide vastu ja tervenendud patsiendid maksavad haigekassasse rohkem sotsiaalmaksu.“

MARGUS ULST,
juhatause liige, ülemarst

Tiigrihüpe naistekliinikus

Naistekliinikus on juba mitmendat päeva tekitanud rõõmsat elevust Gynematic. Uurisime kliiniku direktorilt dr Aivar Ehrenbergilt, mis peitub võõrapärase nime taga.

Mis on Gynematic?

Tegelikult täitus meie kliiniku arstide ammune unistus – lõpuks ometi saime enda käsutusse esmaabi automaadi! See on keskmise parkimisautomaadi suurusega masin, mille panime Maarjamõisa Haigla fuajeesse, pangautomaatide kõrvale. Hea asukoht võimaldab hõlpsalt ööpäevaringset juurdepääsu aparaadile.

Esmaabi vajav patsient, kes tuleb naistenõuandlasse, suunatakse registratuuris Gynematicu juurde. Aparaadil on puutetundlik ekraan, mille abil toimub suhtlus. Inimene valib juhtiva kaebuse (valud, veritsus, voolus, muu) ja vastab seejärel paarile – kolmele etteantud küsimusele, misjärel masin peale lühikest pausi pakub diagnoosi ning ühtlasi saadab vajaduse korral retseptikeskusesse retsepti.

Masinal on ka väike avavus, kuhu teatud juhtudel palutakse patsiendil pista oma sõrm vereanalüüsiks ja teine avake, kuhu teatud juhtudel (nt raseduse diagnostikaks) palutakse valada uriiniproov.

Kui Gynematic probleemi lahendamiseks toime ei tule, suunab ta patsiendi edasi arsti vastuvõtule. Aparaadil on instruksioonid seisab, et ta tuleb iseseisvalt toime ca 90% erakorraliste probleemide lahendamiseks, ülejäänud juhtudel vajab patsient juba detailsemat läbivaatust ja konsultatsiooni või isegi operatsiooni. Meie käsutuses olev aparaat kuulub esimesse põlvkonda, ning see operatsiooniega protseduure ei tee.

Proгноosime, et tänu Gynematicule lühenevad järjekorrad arsti vastuvõtule märkimisväärselt. Võib muidugi juhtuda, et järjekorrad paigutuvad nüüd ümber hoopiski uue seadme taha.

Gynematic on väärtuslik

Fotod: Pille-Riin Pregel

Puutetundliku ekraaniga aparaat võimaldab suhtlust patsiendiga.

Pärast õnnestunud Gynematicu juurutamist hakatakse tegelema ka haavade sidumise, plaasterdamise ja õmblemise automaadi testimisega. 2015.aastaks loodab kliinikum 87% esmaabist automatiseeritud teenusele üle viia.

alternatiiv neile, kes pelgavad naistearsti juurde tulla, sest soovivad diskreetsust või tunnevad oma terviseprobleemidest kõneledes ebamugavust.

Esimene masin on kliinikumis juba töös, edaspidi on plaanis laiendada Lõunakeskusesse ja Eedenisse.

Meie senised kogemused on küll põgusad, kuid siiski

positiivsed. Kuuldavasti tegutseb kiirabi jõuliselt sarnaste esmaabi-automaatide arendamisel, nemad eeldavad automaadilt lisaks ka kulguri omandusi.

DR AIVAR EHREBERGI
usutles Kliinikumi Leht

Hea lugeja, hoiad käes järjekordset Kliinikumi Lehe aprillinumbrit

Mullune naljakuu-erileht tekitas rõõmsat vastukaja ja siin – seal isegi segadust. Meieni jõudnud kuuluste kohaselt pidasid paljud usumatuks, et Margus Ulsti tutvusringkonnas ei ole ühtegi naissoost isikut, kes kudu ei mõista. Samuti peeti võimatuks Malle Keisi toonast harrastust.

Toimetuse vestles mõlema juhataja liikmega ning võime nüüd oma lugejaid rahustada – Margus Ulsti lähikonnas on nüüdseks vähemalt üks näputööga sinasõbraks saanud naissoost isik, nimelt on ülemarsti noorema tütre Anna üheks hobiks saanud kudumine!

Malle Keis seevastu oli oma hobidest – harrastustest rääkides mullusest sõnakehvem. Ta ütles vaid, et on uute väljakutsete otsingul. Teadaolevalt on ta pilk aga endiselt taavestesse kõrgustesse suunanud, sest uueks hobiks on saamas mäginimimine!

Selle lehenumbri koostamisel osales väga palju kliinikumi töötajaid informaatikateenistusest, psühhiaatriakliinikust, infektsiooni-kontrolliteenistusest, naistekliinikust, transplantatsioonikeskusest (kaasautorite nimed toimetusele teada!), kellele oleme vahva koostöö ja entusiasmi eest väga tänulikud!

Loodetavasti leiab iga lugeja endale ka sellest numbrist meelelahutust!

Kaunist kevadet!

KLIINIKUMI LEHE
TOIMETUS

Fotod: Arstiteaduskond

Täienduskonverents KLIINIK 2011

7.-9. veebruaril toimus 20. arstide täienduskonverents KLIINIK 2011. Konverentsil tutvustati arstiteaduse tulevikusuundi, uusi ravivõtteid ning Tartu ülikooli arstiteadlaste saavutusi. Sel aastal tuli uusi teadmisi kuulama ning mõtteid vahetama enam kui 650 arsti erinevatelt erialadelt üle Eesti.

Avasesioonil käsitleti revas-kuleerimise ravitulemusi südame isheemiatõve ravis Eestis, rõhuga ravimeetodi kasutamise tulemustel Eesti reaalsete andmete alusel.

Avapäeva teiseks oluliseks teemaks oli bioloogilise ravi suundumustest välislektor dr

Martina Weise osalusel.

Uudsenäht olid programmis noorteadlaste sessioonid Kliinilise Meditsiini Doktorikoolilt. Diskussiooni tekitas sessioon tulevikumeditiinist, kus olid kõne all personaliseeritud meditsiini võimalused.

Kolme konverentsipäeva

jooksul jagati informatsiooni kliinilise meditsiini erinevatelt erialadelt: neuroloogia, nefroloogia, kõrva-nina-kurguhaigused, radioloogia, pulmonoloogia, ortopeedia.

Konverentsi oli võimalik jälgida internetiülekanne vahendusel, ettekannete video-

salvestusi näeb täienduskeskuse kodulehelt www.kliinikum.ee/koolitus

PILLE TABA

Arstiteaduskonna täienduskeskuse juhataja

Foto: prof Jaan Eha

Elektroniline hääletus arstiteaduskonna nõukogus. Esiplaanil dots. Tõnis Karki.

Arstiteaduskonna nõukogu hääletas elektrooniliselt

19. jaanuari arstiteaduskonna nõukogu koosolekul saime esmakordselt proovida elektroonilist hääletamist. Igal valijal oli pult, millega anda poold- või vastuhääli.

Hääletussüsteem on Soome kolleegide kingitus mitme aasta tagant, mis nüüd on töökorda pandud.

TUULI RUUS

arstiteaduskonna dekaanaadi juhataja

ARSTITEADUSKONNAS

Veebruaris

- 7.-9. veebruaril toimus 20. arstide täienduskonverents KLIINIK 2011.
- 18. veebruaril tähistas Eesti Arstiteaduse Üliõpilaste Selts oma 20. sünnipäeva.
- 23. veebruaril Tartu Ülikoolis toimunud Eesti Vabariigi 93. aastapäeva kontsertaktusel pidas tervituskõne arstiteaduse 6. kursuse üliõpilane **Eilen Kamenik**. Kõne on salvestist saate vaadata aadressil: <http://www.utv.ee/naita?id=4576>

Aktusel anti üle Tartu ülikooli aumärgid naistekliiniku vanemassistent **Kristiina Rullile**, spetsialist **Made Laanperele** ning stomatoloogia kliiniku assistent **Riina Runnelile** eduka õppemetoodika kaasajastamise eest läbi e-õppe arendamise. Sisekliiniku nefroloogia dotsent **Mai Rosendberg** pälvis aumärgi pikaajalise ja kohusetundliku töö eest üliõpilaste praktika korraldamisel ning erialase õppetöö läbiviimisel.

Veebruarikuu nõukogus

- valiti lastehaiguste vanemteaduriks **Kaja Julge** ja **Heili Varendi** ning lasteneuroloogia vanemteaduriks **Tiina Talvik**.
- 4. märtsil kaitses **Jelena Lissitsina** meditsiinidoktori kraadi taotlemiseks esitatud väitekirja „Meeste infertiilsuse tsütogeneetilised põhjused“. Juhendaja: dots Ruth Mikelsaar, TÜ ÜMPI. Oponent uurijaprofessor Helena Käriäinen, *National Institute for Health and Welfare, Soome*.

Kaitmisele tulevad doktoritööd:

- 30. märtsil kell 15.00 kaitses Biomeedikumi ruumis 1038 **Delia Lepik** meditsiinidoktori kraadi taotlemiseks esitatud väitekirja „Püstolitest Tokarev, Makarov ja Glock 19 erinevatelt kaugustelt tulistamisest tekitatud vigastuste võrdlus“. Juhendaja: professor Marika Väli (TÜ patolo-

gilise anatoomia ja kohtuarstiteaduse instituut). Oponent prof Pekka Saukko (Dr. med, Dr Med Sci, Turu ülikooli kohtumeditiini instituudi juhataja, Soome).

- 1. aprillil 2011 kell 14.00 kaitses Biomeedikumi ruumis 1038 **Ene-Renate Pähkla** filosoofiadoktori kraadi ((PhD) arstiteadus) taotlemiseks esitatud väitekirja „Parodontiidi ravi efektiivsust mõjutavad tegurid“. Juhendaja: dotsent Mare Saag (TÜ stomatoloogia kliinik, knd (med)), Krista Löivukene (SA TÜK ühendlabor, kliinilise mikrobioloogia osakonna juhataja, Dr med). Oponent professor Eija Könönen (DDS, PhD, Turu ülikool, Soome)

TUULI RUUS

arstiteaduskonna dekaanaadi juhataja

Casa nova II

24. jaanuaril allkirjastas kliinikumi juhatus Maarjamõisa meditsiinilinnaku II ehitusetapi projekteerimise lepingu Soome arhitektuuribüroo AW2-arkhitektid Oy ja Eesti firma OÜ Civeniga. Tutvustame meie välispartnerit Matti Anttilat firmast AW2-arkhitektid Oy.

Fotod: Matti Anttila erakogu

Matti Anttila.

Palun kirjeldage oma seniseid kogemusi haiglate projekteerimisel.

Arhitekti kutse sain 1989. aastal Ecole Spéciale d'Architecture Pariisis. Seejärel läbisin samas diplomijärgse õppe linna planeerimise alal ja ühinesin Pekka Salminen arhitektuuribürooga. Koos osalesime ka Helsingi Vantaa lennujaama konkursil. (Vantaa lennujaam on võitnud mitmeid rahvusvahelisi auhindu).

Réda Amalouga asutasime Pariisis 1993. aastal büroo AW2. Meie esimesed projektid olid Finnforesti Pariisis asuv büroohoone, Cessna-Citation lennuterminal ning Prantsuse – Vietnami haigla Ho Chi Minhis, Vietnams. See on 20 000 m² üldpinnaga haiglakompleks, mis valmis 2002. aastal. Muide, see oli ühtlasi minu esimene kogemus haigemajade projekteerimisel!

Minu büroo on võitnud mitmeid auhindu rahvusvahelistel arhitektuurivõistlustel ning meid on palutud osalema ka erinevaid väljapaistvaid konkurssidel, nt WIPO peakorter Genfis, Euroopa Parlamendi hoone Brüsselis ja Musée du Quai Branly Pariisis.

Oleme projekteerinud :

- Järvenpää tervisekeskus Lahtis (14 500 m²) – projekteerimine ja ehitamine koostöös Skanskaga
- Jalkaranta geriaatriakeskus (10 500 m²), see on Jalkaranta haigla laiendus (ehitatakse 2011 – 2013)
- Ohkola haigla, laste psüh-

- Ida Helsingi üldhaigla Malmis (21 000 m², projekteerimine algas 2007.a., ehitatakse 2009 – 2012 koos OP Jokelaga)
- Lastehaigla juurdeehitus ja renoveerimine (6 500 m², projekteerimine aastal 2007, ehitustööd 2009 – 2010, koos OP Jokelaga)
- Naistehaigla renoveerimine (2 000 m²)
- Lohja haigla (20 000 m² arengukava, elluviimine 2005 – 2015)
- Lohja piirkondliku haigla juureehitus (10 000 m²) – ehitustööd kestavad
- Al Gamhouria haigla, Jemenis (18 000 m²)
- Prantsuse – Vietnami haigla Ho Chi Minhis

» Projekteerimisel lähtume haiglas toimuvate tööprotsesside ja funktsioonide analüüsist, hoolikast hinna planeerimisest ja võimalikult madalaist hoolduskuludest.

Projekteerimisel lähtume haiglas toimuvate tööprotsesside ja funktsioonide analüüsist, hoolikast hinna planeerimisest ja võimalikult madalaist hoolduskuludest. Osalen praegu Aalto ülikooli (Helsingis) ja TEKESi (Soome tehnoloogia ja innovatsiooni fond) poolt läbiviidava laiaulatusliku tegevushoiu taristu alases uurimis- ja arendustöös.

- hiaatriahaigla renoveerimine (ehitatakse 2010 – 2013)
- Lohja haigla naistekliiniku renoveerimine (ehitatakse 2011 – 2013)
- Nutrinet – Klinik Saksamaal Oer-Erkenschwick, tasuvusuuring
- Kiljavan haigla, üldhaigla ümberehitamine rehabilitatsiooni keskuseks, valmis 2007 – 2008 (15 000 m²)

- Millised on teie varasemad töökogemused Eestis?
- Oleme siin võitnud kaks konkurssi: Rannatee elurajooni ja Volta hoonete planeeringu võistluse Tallinnas.

Väiksemad projektid Eestis on olnud:

- Fleming mööblitehas, Tallinnas
- TMT – Tööstuspark, Tallinnas
- Bekkeri sadam
- Viimsi ja Põhja-Tallinna üldplaneeringud

Palun kirjeldage oma töökorraldust kliinikumiga

Koos Eesti tugevaimate projekteerimisbüroodega (Civen OÜ ja Conarte jt) oleme moodustanud multidistsiplinaarse meeskonna. Meie eestlasest arhitekt Agu Külm on AW2 Helsingi büroos töötanud alates 2003. aastast ning ta on haiglate projekteerimise alal väga kogenud

MATTI ANTILAGA vestles KRISTI TÄEL

KOMMENTAAR

TOOMAS KIVASTIK projektijuht:

Koostöö on alanud väga asjalikus ja toredas õhkkonnas. Ajakava on küllalt pingeline, sestap on üksteise mõistmine edasiste segaduste vältimiseks väga oluline. Mõlemal poolel on arvestatav kogemus nii suure ja olulise projekti läbiviimise ja ehitamise alal ning see on meile kui tellijale kindlasti kasuks. Loodame, et sarnane mõnusalt tegus ja asjalik meeleolu jätkub kuni maja valmimiseni.

Kliinikum alustab tööd alternatiiv-IT

Seoses aasta alguses toimunud elektri- ja võrguseadmete töökatkestustega konsulteeris kliinikumi juhatus kliinikutega, et leida parim lahendus elektri- ja võrgukatkestuste ajal töötamiseks.

Valdav enamus kõnetatud andis sooja soovitus katkestuste puhul kasutusele võtta alternatiiv-IT.

Informaatikateenistus paigaldab kõikide rakenduse eHL kasutajate töökohtadele alternatiivse komplekti arvuteid ja monitore. Alates 1. aprillist tuleb rakenduse eHL kasutajatel sisestada kogu informatsioon paralleelselt nii rakendusse eHL kui ka alternatiiv-rakendusse a-eHL. Kui elektri- või võrgukatkestuse tõttu eHL ei tööta, siis jääb üle vaid loota, et a-eHL töötab. ☺

Foto: Pille-Riin Pregel

Pildil lisaarvutikomplekt koos juhendmaterjalide ja käsiraamatutega. Komplekte jagatakse nimekirja alusel, registreerimine komplekti saamiseks tuleb kooskõlastada IT teenistusega

Paberivaba kliinikum

Kantseliteenistus annab teada, et seoses dokumendihaldussüsteemi (DHS) Web-desktoip juurutamisega tuleb alates 1. aprillist igal kliinikumi töötajal dokumendihaldussüsteemi kasutatavuse saamiseks logida sisse doku-

mendihaldussüsteemi ja vormistada seal süsteemi kasutatavuse saamise avaldus. Kasutatavuse ja parool edastatakse dokumendihaldussüsteemi kaudu ja nendega tutvumiseks tuleb kasutajal süsteemi sisse logida. ☺

Kes töötab efektiivselt?

Foto: Pille-Riin Pregel

Spordimeditsiini- ja taastusravi kliinik soetas uue Jaapani päritoluga seadme, millega on võimalik mõõta töökiirust ja efektiivsust.

Esiolgu katsetatakse uut aparati kliinikumi töötajatel. Kõik struktuuriüksuse

juhid, kes soovivad oma töötajate töö kiirust ja efektiivsust mõõta, peaksid pöörduma spordimeditsiini- ja taastusravi kliiniku valvelauda 1. aprillil kell 8.00. Uuringute arv on piiratud! ☺

Bussiga tööle!

Tõsised parkimisprobleemid Maarjamõisa väljal on nii mõnelgi kolleegil meele mõruks teinud. Olukorra lahendamiseks sõlmis kliinikum lepingu bussiettevõttega SEBE töötajate tööle- ja kojuveo teenuse osutamiseks uute punaste liinibusidega.

Lepingus on kirjas, et bussid peatuvad hommikul iga töötaja kodu ees, õhtul aga viiakse töötajad nende

kodule lähimasse kaubanduskeskustesse.

Hommikuste ummikute sujuvaks läbimiseks varustatakse kõik bussid vilkurite ja sireenidega ja nii saab SEBE kõik õigeaegselt tööle toimetada.

Vanemõdedel palume personaliteenistusega kiiresti ühendust võtta täpsete marsruutide koostamiseks. ☺

Kliinikum piloodib digiretsepti II etappi

1. aprillist alustab kliinikum koostöös sotsiaalministeeriumi ja haigekassaga digiretsepti projekti II etapi pilootimist. Praegu on retseptikeskusest võimalik saada ülevaade nii patsiendile välja kirjutatud retseptidest kui ka sellest, kas määratud ravimid on välja ostetud. Samas teeb arstidele siiski jätkuvalt muret infopuudus, sest ei ole ju teada, kas ja kuidas patsient ravimi manustanud on.

Digiretsepti II etapis tuleb arstil lisaks retsepti kirjutamisele paigaldada patsiendile kas kõrva taha või randme siseküljele ka ravimi manustamist kontrolliv kiip. Paigaldamine on valutu, patsient võib tunda vähesel määral kodi.

Kiipe jagab haigekassa, kuid pilootprojekti raames vaid 1. aprillil. Kiip registreerib ravimi manustamise ning edastab kinnitussignaali retseptikeskusesse. ☺

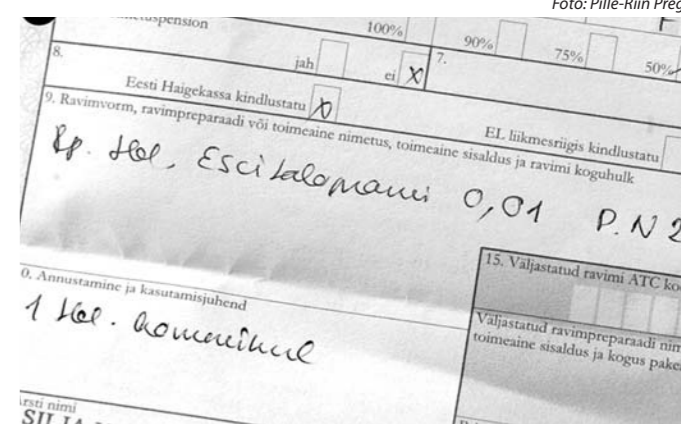

Foto: Pille-Riin Pregel

Fotod: Pille-Riin Pregel

Uut personali toitlustamises

Eelmisel aastal Sisevõrgus korraldatud küsitlus personali toitlustamisest andis mitmeid väärt nõuandeid, mida jõudumööda on ka rakendatud. Teiste ettepanekute seas soovitasid mitmed anonüümsust palunud vastajad (nimed on lehe toimetusele teada) langetada hindu.

Hinnakujunduse teema on komplitseeritud ja sestap ka aeganõudev, kuid kõigele vaatamata oleme astumas esime-

si samme ka siin!

Informaatikateenistus integreeris koostöös finantsteenistuse ning toitlustusettevõttega Du Nord L. Puusepa 1a ja L. Puusepa 8 sööklate kasasüsteemid kliinikumi finantsprogrammiga ROOL. Alates 1. aprillist ei ole kliinikumi töötajail oma lõunasöögi eest vaja tasuda, piisab vaid tänuilukust pilgust ja lahkest sõnast („Aitäh!“). ☺

Kliinikumi arstid siirdasid naljasoone

1. aprillil toimus kliinikumis maailma esimene naljasoone siirdamise operatsioon. Operatsioon mõõdus patsiendile õnnelikult ja ta istub naerulsui ärkamisruumis. Patsiendi kõrvalvoodis lebab oimetuna teda opereerinud naerukrampides kirurg. ☺

Foto: Pille-Riin Pregel

Operatsiooni edukalt läbinud patsient. Pärast naljasoone paigaldust on patsient leidnud oma kutsumuse töös avalikkusega.

Foto: Pille-Riin Pregel

Töötasud läbipaistvaks!

Kliinikumis läbiviidud test raha läbipaistvuse osas osutus vettpidavaks.

Fotod: Pille-Riin Pregel

Seoses paljude arstide paha-meelega, mille on tekitanud mõistetamatu lõhe arstide reaalse ja statistilise keskmise palga vahel, otsustas kliinikumi juhtkond selguse huvides muuta palgamaksmise senist korda läbipaistvamaks. Kord, mil osa palgast maksti raskestimõistetavil alustel arvestatud lisatasuna, kaotab seega kehtivuse.

Alates 1.aprillist kasutatakse palgaarvestusel koefitsienti 1,5 kardioloogide, silmaarstide, kõrva-nina-kurgu arstide ja radioloogide puhul, koefitsient 1,3 leiab kasutust kirurgiliste erialade esindajatel ja günekoloogidel, koefitsient 0,9-ga tuleb arvestada sisearstidel, pediatritel ja psühhiaatritel.

Ülejäänud erialadel jääb kehtima koefitsient 1,0.

„Seda võib võtta kui lisatasa eriala valiku eest“, kommenteerib kliinikumi juhatuse liige ja lisab: „Samas, mõnel madalama palgaga erialal võib töörõõm ju hoopis suuremgi olla!“

Probleemi erineva koefitsiendi kasutamisest ta ei näe,

sest eriala valik on iga arsti isiklik ja rangelt vabatahtlik otsus ning Eestis ei keela ükski seadus omandada uut eriala, kui vanaga mingil põhjusel enam rahul ei olda, ja lisab: „Residentuurikonkursi üks on kõigile võrdselt avatud“.

SENTI-MÜNTI KROON

Läheneb vanemarst-õppejõudude atesteerimine

Kuigi käesolev artikkel ilmub 1. aprilli lehes, ei ole ometi tegemist aprillinaljaga. Asi on tõsine, et mitte öelda kurb.

Teatavasti toob maikuu kaasa järjekordse vanemarst-õppejõudude pädevuse hindamise. On palju noori arst-õppejõude, kes on saanud vanemaks ja ühtlasi täitnud ka vanemarst-õppejõu kvalifikatsiooninõuded. Samas on masuaastad raskelt räsitud kliinikute palgafonde, mistõttu vanemarstide palgatõusuks raha napib. Õigustatud ootuse printsiibi ja sotsiaalse õigluse tagamiseks tuleb seega olemasolevad ametikohad kriitilise pilguga üle vaadata.

Tänavu hinnatakse pädevust kliinikumi juhtimis-dokumentatsiooni tundmise ja vanemarst-õppejõu eripädevusnõuetele vastavuse alusel. Tuletagem meelde

olulisemad VKL-117 toodud nõuded vanemarst-õppejõule:

- kvalifikatsiooni tõstmine eelmise valimisaja vältel: täiendustel osalemine, väljaõpe teistes haiglates jne (dokumenteeritud),
- töö erialase kirjandusega (Medline jt). Tänavu hinnatakse sisselõimimise arvu kliinikumi Medinfokeskuse vahendusel, nõutud vähemalt 5 korda!
- arendustegevus viimase viie aasta jooksul: omab vähemalt üht registreeritud arendusprojekti;
- teadustöö viimase viie aasta jooksul: on autor või kaasautor vähemalt ühes CC artiklis ning võtnud osa

teadusuuringutest või teadusgrandi valmimisest.

2010. aastal avaldati kliinikumi arst-õppejõudude poolt rahvusvahelistes erialajakirjades 143 artiklit (2009. a 113). Vaatamata sellele näitab viimase viie aasta teadustöö aruanete analüüs, et teatud osa vanemarstidest ei vasta vähemalt ühele pädevusnõudele. Põhilisteks komistuskivideks on CC artiklite puudumine ja mitteosalemine arendusprojektides.

Samas on ka kliinikuid, kus vanemarst-õppejõu eripädevusnõuetele vastavad kõik arst-õppejõud (nt nahakliinik ja kopskliinik).

Eelmainitust tulenevalt on

oodata, et maikuisse atesteerimise järel jaotatakse suur osa vanemarst-õppejõudude ametikohtadest kliinikute vahel ümber. Kliinikud, kus teadus- ja arendustöös on puudujääke (nt stomatoloogia- ja silmakliinik), on sunnitud loovutama vanemarstide ametikohti kliinikutele, kus eripädevusnõuded on täidetud.

Kuivõrd maikuu on veel terve kuu aega, siis on võimalik olukorda parandada publikatsioonides puudujääva osa CC artikleid või algatades vajaliku koguse arendusprojekte, millest palume teatada kliinikum@kliinikum.ee.

ÜLEMARSTI KANTSELEI

Fotod: Pille-Riin Pregel

Soomega võrreldes hakkab kliinikum oma spetsialistidele pakkuma mitmeid kordi rohkem vaba aega. Sellega loodetakse parandada tööelu ja -edu kvaliteeti ning meelitada Eestisse tagasi siit lahkunud töötajaid. Piltidel töötajad oma puhkuseaega veetmas.

Mitte kokkuhoid vaid ajavõit!

Maarjamaa majandusnäitajad näitavad küll kosumismärke, kuid tervishoiu võtab taastumine siiski kauem aega, sestap on võimalike kokkuhoiute meetmete endiselt oluline. Arvestades päästetöötajate mullust kogemust, kus tööaeg tasuta vabade päevade andmisega, otsustati sama meedet rakendada kliinikumis.

Pilootprojektina rakendub end päästetöötajate juures õigustanud kord 1. juulist esialgu psühhiaatrikliinikus.

Uue korra kohaselt tasutakse iga tööpäeva eest palga asemel kahe puhkepäevaga, töö - öö eest kolme puhkeöö-

ga, kusjuures haiguslehel oleku või puhkuseperioodi eest lisatööpäevi ei nõuta. „Leidke mulle mõni töökoht, kus täistööajaga töönaädal kestab vaid veidi üle kahe päeva?“ viitas anonüümseks jääda soovinud juhatusel liige (isik on toimetusele hästi teada) muulegi positiivsele peale rahalise kokkuhoiu.

Kui varasemalt olid meditsiinitöötajad tuntud pideva ajapuuduse tõttu, mis tõi kaasa palju tööelu ja -edu mõjutavaid aspekte, sh unarusse jäetud peresuhted ja hovid, siis alates kesksuvest peaks vähemalt psühhiaatrikliinikus

see möödanik olema.

Kokkuhoitud palgaraha rakendab kliinikum selleks, et Eestisse tuua siin senini kättesaamatuid meditsiiniprotseduure, et senisest lipulaeva staatusest emalaeva seisusesse tõusta.

Meetme abil loodetakse ka välismaale läinud spetsialistide naasmist: „Soomega võrreldavat palka me maksta ei jõudnud, kuid proovigu Soome nüüd pakkuda meiega võrreldavat vaba aega oma töötajatele“, lisab sama juhatusel liige võidukalt.

ANNA AEGA

Vaba aja veetmiseks on Kliinikum juba toad ette valmistanud.

Päästame maine!

Viimasel ajal on ajakirjanduses taas kirgi kütunud meditsiinitöötajaid halvustav suhtumine. Et mitte kõrvalvaatajaks jääda, otsustas kliinikum maine kujundamisse jõuliselt sekkuda.

Kujunenud valdavalt negatiivsete hoiakute murdmiseks peame olema senisest aktiivsemad ja avatumad. Auditoriumi mõjutamiseks peame ise tema juurde minema, seepärast on avalikkussuhted usinalt telemonitooringuga tegelema. Läbi aegade on suurimad vaatajatemagnetid olnud kaks teineteisega konkureerivat saadet. „Laulud tähtedega“ ja „Tantsud tähtedega“ – see on ka põhjus, miks juhatus otsustas just nende saadete vahel valida. Kuivõrd kliinikumi eelarve on masust räsitud, ei saa me osaleda kõigis soovitud kanalites ja sestap korraldame küsitluse – kummas saates peaks kliinikum osalema?

Kummas saates peaks kliinikum osalema?

- LAULUD TÄHTEDEGA
- TANTSUD TÄHTEDEGA

Eesnimi _____

Perekonnanimi _____

Toonitame, et saates osalemise eesmärk on meditsiinitöötajast positiivse kuvandi kujundamine, näitamaks neid inimestena, kel on oma puudused ja vourused, noma külged ja tugevad küljed. Eesmärk EI OLE õpetada konkreetset kolleegi laulma või tantsima.

Peale sarja lõppu saab saates osalenust kliinikumi tantsu- või lauluisik.

Arvamused palume saata avalikkussuhete juhile Kristi Taelale välkpostiga Kristi.Tael@kliinikum.ee

Uus tõhus meetod nakkushaiguste ennetamiseks

Tänavune talv on toonud taas-kord esile ühe Eesti tervishoiu teravaist valupunktidest. Varasemate aastatega võrreldes on oluliselt rohkem erinevatesse viirus-, bakter-, seen- ja parasiithaigustesse haigestunud.

Epidemioloogiline olukord oli sedavõrd drastiline, et mitmed suuremad haiglad olid sunnitud piirama statsionaarsete patsientide külastamist – ikka selleks, et piirata nakkushaiguste levikut ja kaitsta pat-

siente, nende külastajaid ja mõistagi oma töötajaid.

Sõltumatute teaduslaborite uurimused näitavad, et nakatumisel on määrav roll kurgumandlitel.

Kahetsusväärset on viimastel aastakümnetel suurel osal meie elanikkonnast kurgumandlid eemaldatud ja sestap on nende immuunsüsteem kõigele nakkavale äärmiselt vastuvõtlik.

Teadlased on veenvalt tões-

tanud, et eemaldatud kurgumandlite asemele on võimalik siirata tervete inimeste mandleid. Kuigi siiratud mandel ei asenda eemaldatud elundi tööd täielikult, on see hetkel siiski ainuvõimalik tervistsäästev raviviis. Et tege- mist on küllaltki uue ravimeetodiga, ei saa me kaugtulemustest veel kirjutada.

Kliinikumi Lehe anonüüm- sust palunud allika kinnituse- l on tänaseks meie haigla oote-

lehel juba hea mitusada pat- sienti, kes vajavad kiiresti uue tonsillide siirdamist.

Probleemi leevendamiseks on ellu kutsutud „A & A“ pro- jekt ehk „Aita ja Annet!“ , mille käigus kutsume kõiki tervete kurgumandlitega ees- timaalasi loovutama üks man- del abivajajatele. Täpsem info projektist transplantatsioonikeskuse telefonil 7318 162.

TÖNN TONSILL

Kliinikumi arstide töö kajastamine ajalehes Tartu Postimees väärilis äramärkimist

Eesti Ajalehtede Liit valib igal aastal trükiajakirjanduse parimad lood. Lugusid valitakse kolmes kategoorias. Esiteks uudis, teiseks arvamus ja kolumn ning kolmandaks olemuslugu, reportaaž ja artikkel. Kõigis kategoorias nimetatakse nii parim üleriigilise kui ka parim maakonnalehe kirjutis.

Maakonnalehes ilmunud kolm paremat uudist ehk maakonna- lehe uudise nominendid olid seekord Aime Jõgi Tartu Posti- mehes 21. jaanuaril 2010 ilmu- nud lugu „Naine sai uue lõua oma paremast jalast“, Marko Suurmägi Sakalas 31. augustil ilmunud lugu „Ehitaja ja valla- juhtide vaidlused sunnivad lapsi pooleli olevatesse koolidesse“ ja Hans Väre Sakalas ilmunud lugude seeria „Eesti euromün- did pääsesid ebaseaduslikult väl- ja“ (ilmus 19.11.2010), „Mün- te on kadunud 11 800 euro ja- gu“ (25.11.2010) ja „Euromün- did kadusid ühe mehe firma- dest“ (27.11.2010).

Maakonnalehe uudise kate- goorias kandideeris kokku 26 tööd.

Žürii tööd juhtis BNS Gru- pi juhatuse esimees Anvar Samost, žüriisse kuulusid Põhja- ranniku peatoimetaja Erik Gamzejev, Pressinõukogu esimees ja vabakutseline ajakirjanik Su- lev Valner, Sakala peatoimetaja Eve Rohtla ning EALLi tegev- juht Mart Raudsaar.

Võitjad avalikustati 4. märtsil Tallinnas Õpetajate Majas toimunud tseremoonial, kus hõigati maha ka uuriva ajakir-

Aime Jõgi.

janduse preemia, noore ajakir- janiku preemia, parimad pres- sifotod ja kujundusauhindade saajad.

Maakonnalehe uudise pree- mia pälvis Hans Väre «Saka- last».

Aime Jõgi sõnul näitab tema äramärkimine ilmekalt, et mee- dias võib tunnustuse saada ka üdini positiivne meditsiiniuudis. „See tähendab, et positiiv- sed meditsiinilood on vägagi oodatud, ja sedagi, et ajakirjani- kuna tahan ma neist kirjutada. Andke, arstid – õed, ainult ai- mu!“

Viide meie tohtrite tööd ka- jastanud Aime Jõgi artiklile Tar- tu Postimehes [http://www.tartu- postimees.ee/?id=214647](http://www.tartu-postimees.ee/?id=214647)

KLIINIKUMI LEHT

Pärast lõikust. Pildil südamekirurg Arno Ruusalepp ja Tartu Postimehe ajakirjanik Aime Jõgi.

KOOLITUS

Novaatorlikke arendusi isikliku hügieeni valdkonnas

Kliinikumi infektsioonikontrolliteenistus on välja töötanud kaheastmelise koolitusprog- rammi meditsiinipersonalile isikliku hügieeni edendamiseks. Koolitused on kliinikumi töö- tajaile tasuta. Mõistagi on teretulnud ka kolleegid teistest haiglatelt, kuid seda vaid korraliku tasu eest!

Õppekava on rahvusvahelisel akrediteer- ritud, NATO, KAPO jt organitega kooskõlasta- tud. Kõik kursused toimuvad veekeskustes, spa-des jt nooblites veerasutustes. Vaatamata sellele, et koolitusel kasutatakse ohtralt

näiteid Ameerikast, on töökeeleks siiski eesti keel.

Esimese taseme kursused on:

1) Kaitsevahendite kasutamine

Infektsioonikontrolliteenistus peab jätkuvalt äärmiselt oluliseks isiklike kaitsevahendite kasutamist, sestap on kliinikumis kasutata- vate vahendite arsenalil lisatud kondoomid. Kondoomid pannakse osakondadesse kind- karpide kõrvale – nii on nad kõigile ja igal

ajal hõlpsalt kättesaadavad.

Tublimaid kaitsevahendite kasutajaid premeeritakse!

2) Töötaja verbaalne ja oraalne hügieen

Töötajate keelekasutus on üks meie maine tahke. IKT annab oma panuse sõbraliku ja vahva meditsiinitöötaja kuvandi loomiseks, eesmärgiga tuuletada meelde triviaalseid väl- jendeid, sh „tere, tänan, palun, vabandust“. Kutsume üles kolleegide oma sõnavara rikas- tama!

3) Loodus meie ümber ehk kes elab soki sees?

Üllatusterohke kursus nii sokikandjaile kui paljasjalgseile kolleegidele.

4) Operatsioonitoe dilemma – pesuga või pesuta?

Suvel tundsid nii mõnedki kiusatust kasuta- da operatsioonitoas nn suverietust, st olla palja ülakehaga. IKT tutvustab kursantidele oma seisukohti selles küsimuses. Ennetavalt ütleme, et jah, palja ülakehaga operatsioo- nid on nüüd lubatud ka talvel!

5) Ajupesu – kas seebi- või alkoholiga?

Tutvustame uuemaid Ameerika uuringuid

nii alkoholi kui seebi mõjudest inimajule ning samas moodustame katsegrupid esi- mese kodumaise uuringu läbiviimiseks. Katses osalejad jagatakse kahte gruppi, kellest ühel tehakse ajupesu seebiga ning teisel alkoholiga.

Teine tase ehk koolitus edasijõudnuile

Teise taseme seminaridele lubatakse vaid neid, kes vastavad järgmistele eeldustele: 1) on edukalt läbinud kõik esimese astme kursused; 2) on registreerinud vähemalt ühe torke- löikevigastuse ja 3) on usin isiklike kaitsevahendite kasutaja.

Teise taseme kursused on:

1) Lips läbi – MRSA asustustiheduse arvutamine rõivastel

2) Clostridium difficile – maitseb veel halvemini kui lõhnab

Kava õnnelikult läbinud võivad kindlad olla, et saavad lugematul hulgal täiendkooli- tuse punkte!

Vajalik on eelnev registreerimine. Kohtade arv on piiratud, seepärast, kolleegid, kiirustage!

INFEKTSIOONIKONTROLLITEENISTUS

Mida mina haiglast saan?

Vastuse saate infektsioonikontrolliteenistusest!

Ööpäevaringselt on avatud nõustamiskabinet personalile. Teie küsimustele vastab dr Maimüts.

Vajalik on etteregistreerimine!

NB! Teiega kokkulepitud aeg võib viibida, sest infektsioonikontrolliteenistuse esmaabibrigaadi poolt sündmuskohalt toodud torke-lõikevigastustega kolleege nõustatakse esmajärjekorras.

Soovid teada anda veast või lõike-torkevigastusest?

Helista!

7318 102 – teata enda raviveast!

7319 305 – vihja kolleegi eksimusele!

7318 113 – registreeri lõike-torkevigastus!

Usinamaid informatooreid ootab preemia!

Psühhiaatrikliiniku akuutosakond kuulutab välja konkursi

VANEMHOOLDAJA-ÖPPEJÕU

ametikohale.

Töö kirjeldus:

- hooldustoimingud,
- turvateenuse osutamine,
- uute hooldajate väljaõpetamine.

Nõudmised kandidaadile:

- kõrgharidus õigusteaduses, psühholoogias ja pedagoogikas.

Lisaoskused:

- läbirääkimiste oskus (soovitatavalt FBI tasemel),
- suurepärase suhtlemisoskus,
- turvatöötaja litsents,
- enesekaitsevõtete valdamine,
- pingetaluvus,
- kohanemisvõime,
- paindlikkus,
- lojaalsus.

Omalt poolt pakume:

- stabiilset töötasu (2.33€ tunnis)
- piiramatut võimalust teha ületunde
- intensiivset ja äärmiselt vaheldusrikast ning mitmekesist tööd
- ühte komplekti tööriideid (jakk ja püksid) - hetkel saadav ainult suurus M (keskmine kasv) - palume kandideerijal nendesse mõötudesse ära mahtuda,
- ohtralt koristamist vajavaid kehavedelikke,
- rünnakuid,
- solvanguid,
- kaebusi ja rahulolematust meie klientide poolt.

Huvitatuil palume saata oma CV ja vormikohane avaldus välkpostiga personaliteenistusse Kersti Arendile.

?

Kes ravivad kassi?

Vastus saata **20.aprilliks** aadressil Kristi.Tael@kliinikum.ee.
Kõigi õigesti vastanute vahel loositakse välja Kliinikumi Lehe aastatellimus koju.

Eelmises lehenumbris küsisime, kes on pildid paremalt esimene.

Õige vastus on **prof emer Arvo Tikk**.
Loosi tahtel võitis õigesti vastanutest Kliinikumi Lehe aastatellimuse koju kõrvakliiniku kuulumiskeskuse arst-õppejõud **Toomas Siirde**.
Palju õnne!

KOMMENTAAR

Foto on tehtud 1971. aastal, kui olime lastega koolivaheajal Mustametsa sporditares Käärikul. Pildil on ka minu tütred - Reet (keskel) ja Tiina (vasakul). Reet Tikk on kliinikumi kuulumiskeskuse juhataja ja Tiina Vilimaa töötab Väike-Maarjas perearstina.

PROF EMER ARVO TIKU